

Võõrkeeleõpetaja peaeriala ja lisaeriala põhipraktika

Praktika jooksul annab üliõpilane kokku a) 40¹ ainetundi (11 EAP) või b) 20 ainetundi (6 EAP). Antud tunnid peaksid jagunema õppeastmete vahel enam-vähem võrdselt. Ühes õppeastmes võib tunde anda ühes või kahes klassis/rühmas, sõltuvalt tundide arvust (10 või 20). Ühe õppeastme tunnid peavad olema järjestikku, et need moodustaksid terviku ja oleks võimalik praktika tulemusi analüüsida.

Praktika kestus on a) 10 õppenädalat (11 EAP) või b) vähemalt 5 õppenädalat (6 EAP/5EAP). Praktika sisaldab ainetundide vaatlemist ja analüüsimist, klasside/õpperühmade, õpetaja töökavade ja kasutatavate õppematerjalidega tutvumist ning tundide kavandamist, läbiviimist ja analüüsi. Tundide ettevalmistus ja antud tundide analüüsimine toimub koostöös koolipoolse juhendajaga. Üliõpilane täidab praktika jooksul ülesandeid, mille sooritamine kajastub praktikamapis.

Koolipoolse praktikajuhendaja ülesanded

Koolipoolne põhipraktika juhendaja

- 1) lepib praktika alguses praktikandiga kokku **juhendamisviisis ja -tegevustes** (tunnikonspektide esitamise ja tagasisidestamise süsteem, juhendaja viibimine praktikandi tunnis ja sekkumine praktikandi tundi, tagasiside andmise viisid jne);
- 2) aitab praktikandil **tutvuda õppeasutusega ja selle töökorraldusega**;
- 3) tutvustab praktikandile **ainekava/õppekava, oma töökava ja kasutatavaid õppematerjale**, lepib praktikandiga kokku tema **tegevuskava** praktikaperioodil;
- 4) **abistab** praktikanti **õpilastega suhtlemisel ja õppeprotsessi juhtimisel** (vt praktikajuhend punkt 4.2, VI);
- 5) **juhendab** praktikanti **tunnikavade koostamisel, analüüsib** koos praktikandiga **koostatud tunnikava** ja vajadusel **soovitab muudatusi**;
- 6) **viibib** üliõpilase tundides ja **analüüsib neid koos temaga**;
- 7) **annab hinnangu** üliõpilase praktikale ja praktikandi arengule praktikaperioodi jooksul (vt punkt 4) ning **teeb ettepaneku praktika hinde kohta** (vt punkt 4.3). **Vabas vormis vormistatud hinnang** (ca 150-200 sõna) saadetakse ülikoolipoolsele praktikajuhendajale meili teel.

Koolipoolse juhendaja tasustamine toimub Tartu Ülikoolis keskselt praktikaasutusega koostöölepingu alusel. Üliõpilase tegevustund praktikaasutuses ei võrdu juhendaja tasustatud tunniga. Juhendaja tasu on fikseeritud lähtudes konkreetsest praktikast (vt koostöölepingu lisa 2 ja lisa 2.1 tabelleid). Juhendamistasu on koostöölepingu alusel 11 EAP praktikal kokku 24 juhendatud tunni (60 min) eest 240 eurot (bruto) ja 6 EAP/5 EAP praktikal 12 juhendatud tunni (60 min) eest 120 eurot (bruto).

¹ Ainetunni standardseks pikkuseks on 45 minutit. Juhul kui praktikakoolis on muu pikkusega tunnid, tuleb tundide arv ümber arvutada. Juhul kui tunni pikkuseks on nt 75 min, siis peaks nt 20 ainetunni asemel läbi viima 20 x 45 : 75 = 12 ainetundi.

Väljavõte praktikajuhendist

4. Praktika hindamine

Praktika lõpeb **peaerialal** (11 EAP või 6 EAP) eristava hindamisega (vt punkt 4.3). **Lisaeriala** (5 EAP) praktika hindamine on mitteeristav (arvestatud/mittearvestatud). Lisaeriala praktika on arvestatud, kui üliõpilane täidab vähemalt hinde E nõuded.

Praktika hindamisel lähtutakse õpetaja kutsealase, ainealase ja sotsiaalse pädevuse kirjeldustest (vt punkt 4.1).

Praktika lõpphinde vormistab ülikoolipoolne juhendaja, toetudes:

- 1) praktikaasutuse juhendaja hinnangule ja hindamissetpanekule. Praktikaasutuse juhendaja annab oma hinnangu praktikandi tegevuse, toimetuleku ja arengu kohta praktika käigus. Hinnang koos hindamissetpanekuga saadetakse eraldi dokumendina elektroonselt ülikoolipoolsele juhendajale.
- 2) tunnivaatlustele (vähemalt kaks praktikaperioodi jooksul) ja koos üliõpilasega läbi viidud tunnianalüüsile;
- 3) praktikamappi kogutud praktikadokumentatsioonile (vt punkt 3).

4.1. Pädevuste kirjeldused

1. Kutsealane pädevus

- 1.1. Lähtub tunni planeerimisel õpitust, õpilaste iseärasustest, klassi eripärast.
- 1.2. Oskab tundi üles ehitada ja tunniaega tunni eri osade vahel jaotada.
- 1.3. Mõistab erinevate tegevuste eesmärgi (millist oskust tegevusega arendatakse, mida õppija selle käigus õpib).
- 1.4. Oskab analüüsida oma ja õpilaste tegevusi ning tunnis tekkinud olukordi (näeb, mis läks hästi, mis halvasti ja miks).
- 1.5. Oskab valida meetodilisi võtteid lähtuvalt tunni eesmärgist, õppijate vanusest.
- 1.6. Motiveerib õppijaid (äratab ja hoiab üleval huvi aine vastu, ergutab õppijaid aktiivselt töötama).
- 1.7. Arvestab õpilaste erineva võimekusega (annab ülesanneteks piisavalt aega, annab jõukohast tööd).
- 1.8. Kodutööde andmisel seostab selle õpituga, eesmärgistab tegevuse ja juhendab õpilasi.
- 1.9. Kasutab mitmesuguseid kontrollivõtteid ja oskab neid valida eesmärgist lähtuvalt.
- 1.10. Oskab kasutada tehnilisi jm õppetöös vajaminevaid vahendeid.

2. Ainealane pädevus

- 2.1. Valdab käsitletavat teemat ja suudab seda õppijale arusaadavalt seletada.
- 2.2. Seostab õpitavat igapäevaelu ja teiste ainetega.
- 2.3. Kasutab keeleliselt ja diktsioonilt korrektset kõnet.
- 2.4. Märkab õppijate vigu ja tegeleb nendega olukorrale vastavalt.
- 2.5. Oskab hinnata õppijate oskust (antud hinded vastavad õppijate teadmistele ja oskustele, hindeid pannes ei üle- ega alahinda õpilasi).

3. Sotsiaalne pädevus

- 3.1 Käitub klassi ees kindlalt.
- 3.2 Õpilastega suheldes on mõistev, heatahtlik, abivalmis.
- 3.3 Suudab hoida õppijaid tegevuses.
- 3.4 Oskab jaotada oma tähelepanu.
- 3.5 Julgeb õpilastega suhelda ka tunniväliselt.
- 3.6 On koostöövõimeline (küsib vajadusel nõu, võtab arvesse juhendaja märkusi ja ettepanekuid).
- 3.7 Reageerib olukorrale paindlikult, võtab otsuseid vastu iseseisvalt.

4.2. Hindamisvaldkonnad

- I. Koostöövõimelisus (vt 3.2, 3.5, 3.6, 3.7)
- II. Analüüsivõime (vt 1.1, 1.3, 1.4, 1.5)
- III. Õppijatega arvestamine (1.6, 1.7, 2.1, 2.6, 3.2, 3.3)
- IV. Ainetundmine (2.1, 2.2, 2.4, 2.6)
- V. Keeleoskus (2.3, 2.4, 2.5)
- VI. Õppeprotsessi juhtimine (1.2, 1.5, 1.8, 1.9, 1.10, 3.1, 3.3, 3.4)

4.3. Hinnete kirjeldused

HINNE	HINDE KIRJELDUS
A	Sobib õpetajaks. Näitab suurepäraseid tulemusi kõikides hindamisvaldkondades (I–VI). Võib esineda pisipuudusi, kuid praktika käigus need kaovad või vähenevad.
B	Sobib õpetajaks. Esineb üksikuid puudusi 1–2 hindamisvaldkonnas, kuid võtab arvesse juhendajapoolseid märkusi ning praktika käigus tegeleb puuduste vähendamisega.
C	Sobib õpetajaks, kuid vajab juhendamist. 1) On koostöövõimeline, kuid on probleeme keeleoskusega, millest tulenevalt esineb raskusi hindamisvaldkondades IV ja V. 2) On koostöövõimeline ning keeleoskus on piisav, kuid probleeme on õppijatega arvestamises ja nendega toimetulekus (hindamisvaldkonnad II, III, VI).
D	Sobib õpetajaks, kuid vajab juhendamist ja nii keelelist kui kutsealast täiendust. Esineb probleeme kuni viies valdkonnas, kuid on koostöövõimeline ning praktika jooksul võis märgata edasiminekut.
E	Ei annaks soovitusi õpetajana töötamiseks. Kui soovib sellel alal töötada, peab end arendama kõigis valdkondades. Esineb probleeme kõigis valdkondades (k.a koostöövõimelisuses) ja praktika jooksul ei olnud märgata erilist edasiminekut.
F	Õpetajaks sobimatu. Probleemid kõigis valdkondades, pole koostöövõimeline, ei täida talle antud ülesandeid, ei analüüsi ennast adekvaatselt, ei tule toime klassiga ega aine õpetamisega.